

EVROPSKI STRUKTURNI IN INVESTICIJSKI SKLADI (ESI) IN EVROPSKI
SKLAD ZA STRATEŠKE NALOŽBE (EFSI)
ZAGOTAVLJANJE USKLAJEVANJA, SINERGIJ IN DOPOLNJEVANJA

Marec 2016

ZAKAJ SO ZA PREOBRAT TREND A ZNIŽEVANJA NALOŽB V EVROPI POTREBNA USKLAJENA PRIZADEVANJA NA EVROPSKI RAVNI?

Globalna ekonomska in finančna kriza je povzročila močen upad naložb po vsej Evropi, kar ovira bistvene naložbe v infrastrukturo, inovacije in financiranje MSP. Trenutno so v Evropi naložbe na 15 % nižji ravni kot pred krizo.

Naložbene potrebe so precejšnje in likvidnost je na voljo, vendar se številne potencialne naložbe ne uresničijo zaradi najrazličnejših finančnih in nefinančnih ovir. Zaupanje vlagateljev je nizko zaradi gospodarske nestabilnosti ter zakonodajne in druge negotovosti.

Evropa se mora spopasti s to naložbeno vrzeljo, da si bo opomogla od krize in okrepila svojo svetovno konkurenčnost. Zato so potrebna skupna prizadevanja na evropski ravni, ki bodo Evropo spravila na pot gospodarskega okrevanja. V tem okviru se je Komisija odločila, da se loti naložbene vrzeli z uvedbo naložbenega načrta za Evropo.

KAJ JE EVROPSKI SKLAD ZA STRATEŠKE NALOŽBE (EFSI)?

Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) predstavlja prvi steber [naložbenega načrta za Evropo](#). Evropska komisija in skupina Evropske investicijske banke (EIB) sta sklad EFSI ustanovili za premostitev naložbene vrzeli v EU z mobilizacijo zasebnega kapitala za strateške naložbe.

Skupina EIB s podporo EFSI zagotavlja financiranje za ekonomsko in tehnično upravičene projekte, vključno s projekti, katerih profil tveganja je višji kot pri običajnih dejavnostih EIB. Poudarek je na naslednjih ključnih sektorjih: (i) promet, energija in digitalno gospodarstvo; (ii) okolje in učinkovita raba virov; (iii) človeški kapital, kultura in zdravje; (iv) raziskave, razvoj in inovacije; (v) podpora MSP in podjetjem s srednje veliko tržno kapitalizacijo.

Sklad [EFSI](#) lahko financira naložbene platforme, da bi usmeril finančne prispevke v številne naložbene projekte s tematsko ali geografsko osredotočenostjo, pa tudi v operacije z nacionalnimi promocijskimi bankami (NPB).

KAJ SO EVROPSKI STRUKTURNI IN INVESTICIJSKI SKLADI?

Obstaja pet [evropskih strukturnih in investicijskih skladov](#) (skladi ESI):

- Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)
- Evropski socialni sklad (ESS)
- Kohezijski sklad (KS)
- Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)
- Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)

Ti skladi imajo skupni pravni okvir (Uredba o skupnih določbah), vendar so podrejeni tudi nekaterim uredbam za posamezne sklade¹. Skladi ESI pomembno prispevajo k ciljem pametne, trajnostne in vključujoče rasti v EU. V obdobju 2014–2020 bo vloženi 454 milijard EUR v 500 programov, usmerjenih v strateška področja, ki ustvarjajo rast, zlasti v raziskave, razvoj in inovacije, podporo MSP, nizkoogljično gospodarstvo ter informacijske in komunikacijske tehnologije.

Skladi ESI se izvajajo prek nacionalnih sofinanciranih večletnih programov, ki jih odobri Komisija in jih uresničujejo države članice in njihove regije v okviru deljenega upravljanja. Lokalni organi so odgovorni za izbiranje, izvajanje in spremljanje projektov, ki jih podpirajo skladi ESI.

[Reformirani okvir skladov ESI za obdobje 2014–2020](#) vključuje povečan obseg uporabe finančnih instrumentov namesto zgolj nepovratnih sredstev.

1 Za nadaljnje podrobnosti glejte http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_sl.htm

KATERE SO GLAVNE RAZLIKE MED SKLADI ESI IN SKLADOM EFSI?

Profil tveganja, merila in način izvedbe so različni.

**Skladov
ESI**

Projekti se iz **skladov ESI** lahko financirajo z nepovratnimi sredstvi in finančnimi instrumenti in so del programov, ki jih izvajajo organi upravljanja v državah članicah.

EFSI

Sklad **EFSI** pa zagotavlja instrumente za financiranje tveganj (ne nepovratna sredstva) prek Evropske investicijske banke brez geografskih ali sektorskih kvot, ampak na podlagi povpraševanja trga po naložbenem financiranju.

KATERE SO PREDNOSTI DOPOLNILNE UPORABE SKLADA EFSI IN SKLADOV ESI?

Skladi ESI in EFSI lahko pomagajo pri skupnih in usklajenih prizadevanjih za boj proti upadu naložb po vsej Evropi ali v določeni regiji.

Skladi ESI in sklad EFSI lahko z medsebojnim dopolnjevanjem in s čim večjo mobilizacijo zasebnih skladov omogočijo dodatne naložbe. Ti skladi so bili oblikovani na različen način, vendar se glede namena, zasnove in zakonodajnega okvira dopolnjujejo in medsebojno krepijo.

Njihova sredstva se lahko združujejo na različne načine, odvisno od naložbe. Skupna uporaba skladov ESI in sklada EFSI je lahko zlasti zanimiva za nekatere države ali sektorje, kjer skladi ESI ponujajo velike priložnosti in kjer se sam sklad EFSI do zdaj še ni začel uporabljati v celoti.

Do financiranja iz sklada EFSI in skladov ESI je lahko upravičen vsak projekt, ki je ekonomsko in tehnično izvedljiv, ki lahko pozitivno prispeva k rasti in ustvarjanju delovnih mest v EU ter je v skladu s politikami EU.

Regionalni organi bodo lahko dosegli dodatne učinke prek sovlaganja EFSI (prispevek EFSI in katerega koli drugega soinvestitorja, ki ga pritegne EFSI). Regionalne dodelitve pa poleg tega, da varujejo naložbe ESIF, dajejo vsaki regiji (v okviru njenega regionalnega programa) tudi možnost, da v regijo pritegne naložbe EFSI.

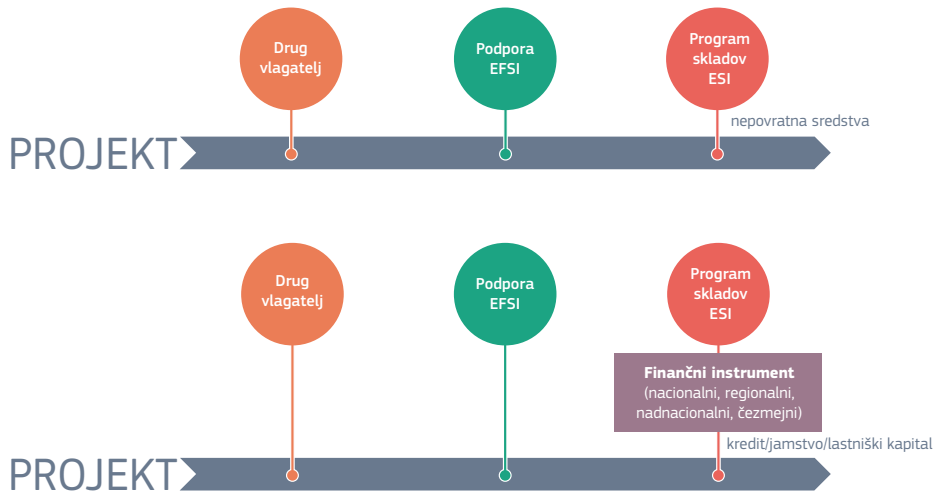

KAKO JE MOGOČE ZDRUŽEVATI SREDSTVA IZ SKLADOV ESI IN SKLADA EFSI?

Skladi ESI se lahko združujejo z EFSI na različne načine:

1. skupna uporaba skladov ESI in sklada EFSI **neposredno na ravni projekta:**

Upravičen projekt prejme finančna sredstva iz programa ESIF (v obliki nepovratnih sredstev ali prek finančnega instrumenta), iz EFSI in morda tudi od drugih vlagateljev, ki so jih pritegnili skladi ESI in EFSI.

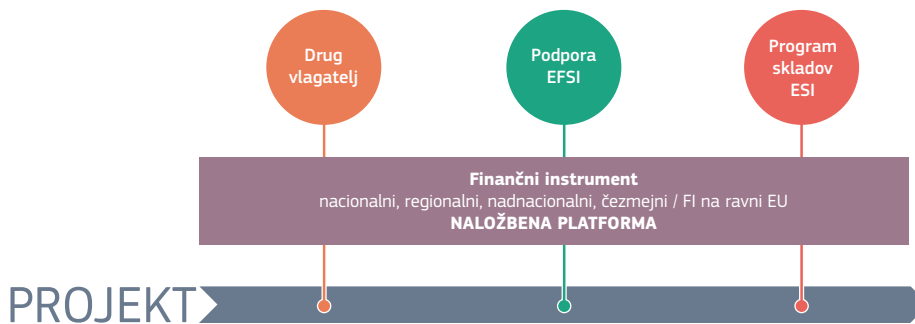

2. skupna uporaba skladov ESI in sklada EFSI na **ravni naložbenih platform:**

Organ upravljanja morda želi vzpostaviti **ново** naložbeno platformo (ki se šteje za finančni instrument), v katero bi sklad EFSI in drugi vlagatelji vlagali svoja sredstva, tudi v obliki večplastnega sklada.

Naslednja možnost je, da organ upravljanja prispeva iz programa skladov ESI v **obstoječo** naložbeno platformo (ki se šteje za finančni instrument), ki je bila vzpostavljena s sredstvi EFSI na nacionalni, regionalni, nadnacionalni ali čezmejni ravni. Naložbena platforma bi potem vlagala prispevke iz programa sklada EFSI in različnih skladov ESI v projekte (sodelujejo lahko tudi drugi vlagatelji).

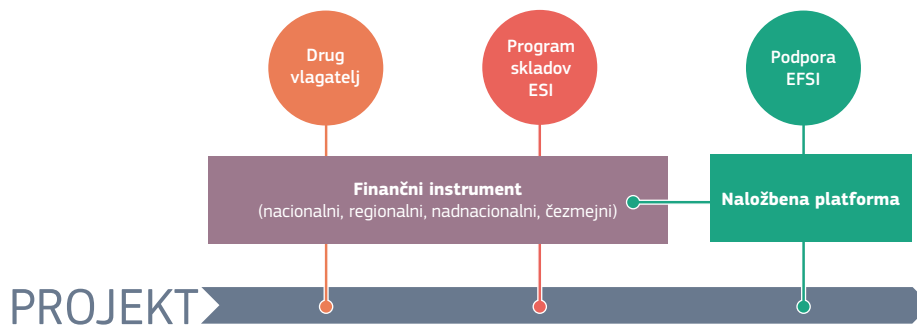

3. skupna uporaba skladov ESI in **podpore sklada EFSI (usmerjena prek naložbene platforme)** na ravni finančnega instrumenta ali na projektni ravni:

V tem scenariju organ upravljanja vzpostavi finančni instrument, v katerem naložbena platforma, vzpostavljena s podporo EFSI, sodeluje kot vlagatelj. Sodelujejo lahko tudi drugi vlagatelji. Finančni instrument bi potem vlagal prispevke iz programa sklada EFSI in različnih skladov ESI v projekte (sodelujejo lahko tudi drugi vlagatelji).

Druga možnost bi bila posredovanje naložbene platforme, vzpostavljene s podporo EFSI, neposredno na projektni ravni na podlagi posameznih sklenjenih poslov.

ALI LAHKO SKLADI ESI PRISPEVAJO K SKLADU EFSI?

Sredstev za program skladov ESI ni mogoče neposredno prenesti v sklad EFSI.

ALI SE LAHKO SKLAD EFSI UPORABI ZA NACIONALNO SOFINANCIRANJE V OKVIRU PROGRAMA SKLADOV ESI?

Podpora za program iz sklada EFSI se zaradi svoje narave in strukture ne more šteti za nacionalno sofinanciranje programa skladov ESI.

Vendar je nacionalno sofinanciranje programa skladov ESI mogoče prek drugega finančnega produkta EIB/EIS, na primer posojila za strukturne programe ali posredovanja na ravni projekta.

Pod določenimi pogoji je prav tako mogoče, da se za nacionalno sofinanciranje programa skladov ESI štejejo tudi dodatna sredstva, ustvarjena in pridobljena s skupnim posredovanjem skladov ESI in sklada EFSI.

KAKO SE UPORABLJAJO PRAVILA O DRŽAVNI POMOČI PRI SKUPNI UPORABI SKLADOV ESI IN SKLADA EFSI?

Sklad EFSI ni del državne pomoči in zanj ne veljajo pravila EU o državni pomoči. Sredstva iz skladov ESI, ki so na voljo podjetjem, so lahko, če se ne dodelijo pod tržnimi pogoji, del državne pomoči, za katero veljajo pravila EU o državni pomoči.

Komisija bo ocenila sklade ESI, ki pomenijo državno pomoč, na podlagi svojega posodobljenega okvira o državni pomoči. Za lažjo uporabo sklada EFSI bo prednostno ocenila in po hitrem postopku obravnavala skladnost skladov ESI s pravili o državni pomoči (v šestih tednih od trenutka, ko prejme popolne informacije).

KJE LAHKO NOSILCI PROJEKTOV NAJDEJO POMOČ ZA OBLIKOVANJE PREDLOGOV?

Nosilci projektov bi morali v celoti izkoristiti [Evropsko svetovalno vozlišče za naložbe](#), ki je vstopna točka za tehnično in upravno investicijsko svetovanje ter podporo. Vozlišče, ki sta ga skupaj razvili Evropska komisija in Evropska investicijska banka, pomaga javnim organom in nosilcem projektov pri opredeljevanju, prednostnem razvrščanju, pripravi, strukturiranju in izvajanju strateških projektov ter povečevanju učinkovitosti pri uporabi sredstev EU z mobilizacijo zasebnega kapitala. Del te ureditve „vse na enem mestu“ je svetovalna storitev za finančne instrumente skladov ESI „[fi-compass](#)“.

[Evropski portal naložbenih projektov](#) pa je popolnoma nov spletni portal, ki javnim in zasebnim nosilcem projektov s sedežem v EU omogoča iskanje morebitnih vlagateljev po vsem svetu. Portal gosti Evropska komisija in je zasnovan v odziv na željo vlagateljev, da bi bilo mogoče na osrednji platformi videti več potencialnih naložbenih priložnosti EU.

Več informacij

[Evropski strukturni in investicijski skladi \(ESI\) in Evropski sklad za strateške naložbe \(EFSI\)](#)

[Naložbenega načrta za Evropo / ESI Funds Open Data Platform](#)

[@jyrkikatainen](#) [@CorinaCretuEU](#) [@EIBtheEUBank](#) [#InvestEU](#)

[Prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov za delovna mesta in rast, naložbeni načrt in prednostne naloge Komisije](#)